

TÜRKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKANI

SÜLEYMAN SÖNMEZ

YEŞİL DÖNÜŞÜM ZİRVESİ

KONUŞMA METNİ

15 Eylül 2022 - Perşembe

Ankara

Sayın Bakanım, Sayın Büyükelçi, değerli dostlarımız, değerli katılımcılar;

TÜRKONFED Yönetim Kurulu adına sizleri sağlık ve sevgiyle selamlıyorum.

KAS işbirliği ve **Akbank**’ın destekleriyle “**yeşil dönüşüm farkındalığı**” yaratmak, **değişime** Anadolu’nun **bilgi ve tecrübesiyle** omuz vermek için başlattığımız “**KOBİ’ler İçin Yeşil Dönüşüm**” projemizi zirve ile taçlandırdığımız **Ankara** buluşmasına hepiniz hoş geldiniz.

Ülkemizin başkentinde, yönetim ve vizyon merkezinde, üye federasyonumuz **İÇASİFED** ev sahipliğinde sizlerle bir arada bulunmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum.

Değerli Dostlarımız;

Dünyamız, belki de en zorlu kış mevsimlerinden birine hazırlanıyor. Yükselen **enerji ve gıda** fiyatlarına, **jeopolitik gerginlikler** eşlik ediyor.

En yakın ticaret ortaklarımızdan **Avrupa Birliği ülkeleri**, olası belirsizlikleri ve karmaşaları gidermek için birbiri ardına **tasarruf ve verimlilikten cezai yaptırımlara** bir dizi tedbirler alıyor.

Enerjiye bağımlılık sadece ülkemiz için değil AB için de hem **ekonomik** hem de **yaşamsal** düzeyde öncelikli önlem alınması gerektiriyor.

Ülkemiz bu belirsizlikler coğrafyasının tam kalbinde yer alıyor. Fakat buna rağmen tarihimiz, kültürümüz ve insanımız sayesinde **yüzleştiğimiz her riske bir fırsat**, yaşadığımız **her soruna bir potansiyel** eşlik ediyor.

26 bölgesel, 4 sektörel olmak üzere **30 federasyon**, **ulusal-uluslararası 300’e yakın üye dernek ve 50 bini aşkın şirketi** temsil eden **TÜRKONFED** olarak **Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına doğru giderken**, **bölgelerimiz ve ülkemizin kalkınma dinamiklerini güçlendirmeye çalışıyoruz**.

Yeni ekonomik dönüşüm için **yerküreyle, havayla, suyla ve toprakla** ilişkimizi yeniden düzenlemek zorundayız. Çünkü **ham maddeden iş süreçlerine, üretimden nihai tüketiciye** uzanan **“insan-çevre”** odaklı **“yeşil ve dijital”** bir eko-sistemin kuralları yazılıyor.

Teknolojinin **daha insan odaklı, daha çevre odaklı, daha sürdürülebilir ve verimlilik artışı yarattığı yeni bir refah toplumu** yolculuğu planlanıyor.

Tüm dünya için büyük önem arz eden bu değişim döneminde, **fırsatları değerlendirmenin ve potansiyelimizi kullanmanın** yolunu **“Dijital-Yeşil ve Toplumsal Dönüşüm”** eksenli **3 D** olarak tanımlıyoruz.

Üçüz dönüşüm vizyonumuzla; **dijitalleşen, yeşil dönüşüm** sayesinde **su ve enerji** başta olmak üzere **kaynak verimliliği** ile **hem cari açığı azaltan hem de yeni ihracat pazarlarında rekabet gücünü artıran**,

gelişmiş bir ekonomi için gelişmiş bir demokrasiyi içselleştiren, eğitimden kadına, gençlikten girişimciliğe toplumun tüm katmanlarını dönüşümün odağına alan **Hayalimizdeki Türkiye** için enerjimizi dönüştürüyoruz.

Değerli Misafirler;

Dünyamızda son yıllarda artan **iklim değişikliği kaynaklı afetler, çevresel sorunlar** başta olmak üzere **ekonomik, sosyal ve toplumsal** sonuçlara yol açıyor.

Her ülke kendisine özgün reçeteler geliştirirken, **riskli olarak algılanan yeşil dönüşüm tam aksine çok önemli fırsat pencereleri** açıyor. **Türkiye** özelinde durumu ve yeşil dönüşüm kaldırıcının yaratacağı etkiyi **ekonomimizin yumuşak karnı ikiz açık** üzerinden anlatmak istiyorum.

Ülkemizde ihracat ve ithalat arasındaki makasın açılması ile enerji maliyeti baskısı, ekonomimizin yumuşak karnı olan **dış ticaret ve cari açığın** yani **ikiz açığın** tarihi seviyelere çıkacağını işaret ediyor. Özellikle **doğal gaz ve elektriğe** yıl içinde gelen yüksek zamlar **işletmelerin enerji maliyetlerini artırıyor**.

Küresel gelişmelere paralel **son 1,5 yılda sanayinin kullandığı doğalgaza yüzde 998, elektrikte ise yüzde 515’lik zam** geldi. Bu durumun **sanayimiz ve iş dünyamız açısından sürdürülebilirliği** çok zor görünüyor.

Ülkemiz ilk **sekiz aylık** verilere baktığımızda **73,5 milyar dolarla en yüksek dış ticaret açığını** verdi. Geçtiğimiz hafta açıklanan **Orta Vadeli Programa (OVP)** göre Hükümetimizin, **2022 yıl sonu dış ticaret açığı beklentisi 105 milyar dolar... Enerji ithalatı beklentisi ise 103,5 milyar dolar....**

OVP hedefine göre dış ticaret açığının neredeyse tamamı enerji ithalatından geliyor.

Çünkü üretim için **enerji olmazsa olmaz bir girdi**. Bu nedenle de sanayicimizin en önemli maliyet kalemlerinden birini oluşturuyor. **Enerjinin su ve kaynak verimliliği ile birlikte etkin kullanılması** yani **yeşil dönüşümün tüm üretim sürecine entegre edilmesi** halinde **yılda yaklaşık 17 ila 20 milyar dolar tasarruf edilebileceğini** hesap ediyoruz.

Buna yeşil dönüşümü gerçekleştiren sanayicimizin, **eko-inovasyon** ile hayata geçireceği **yenı ürünler** yoluyla ihracatta elde edeceği **yenı pazar avantajlarını** eklediğimizde **turizm sektörünün sağladığı 37 milyar dolarlık katkı** kadar dış ticaret açığımızın azaltmak mümkün.

Bu nedenle **yeşil dönüşümü ‘Sanayi Devrimi’ kadar önemli bir konu** olarak görüyoruz. Sanayi Devrimi’ni kaçırdık ama yeşil dönüşüm için elimiz çok güçlü...

Dış ticaret açığıyla mücadelenin önemli unsuru olacak ve **ülkemizi ihracat pazarlarında tercih edilen bir marka haline** getirebilecek bu fırsatı kaçırmamak gerekiyor.

Değerli Dostlar, Değerli Katılımcılar;

Sıfır emisyon hedefi için düşük karbonlu büyüme stratejisini her alanda önceliklendirmeliyiz. **Basit kültürel ve davranışsal gelişmeler ile kısa vadede bir tasarruf sağlamak mümkün.** Bu ilk adımı atmak önemli ancak hayatın devamlılığı için yeterli değil...

İkinci aşama, verimli tüketim malzemelerini kullanmak ve bunu işletmelere her alanda yansıtmaktan geçiyor. Bu elbette bir yatırım gerektiriyor ancak geri dönüşü beklediğimizden de kısa sürede gerçekleşiyor.

Üçüncü aşama, enerjinin dönüşümü... Fosil yakıttan elde edilen enerjinin elektrikten karşılanması ki bu yöntem elektrikli araçlar ile toplumsal hayata ve sanayiye yansımış durumda.

Bunu iş hayatında verimliliği sağlayacak sistemlere dönüştürmek, elde edilecek **değere çarpan etkisi** katıyor. **Son aşamada, enerjiyi yenilenebilir ve alternatif kaynaklardan sağlamak** kalıyor.

Yeşil dönüşümün her bir halkası; insanların, kurumların ve politika yapıcıların oluşturduğu sağlam bir ekosistem zincirinin oluşmasına bağlı. Bu zincirin en önemli halkalarından birini de **KOBİ'lerimiz** oluşturuyor.

KOBİ'lerin dönüşümü olmadan yeşil dönüşümün sağlanması mümkün değil. Hızlı hareket eder ve aksiyon alırsak yeşil dönüşümü başarabilir; sanayide enerji tüketimini yüzde 30 azaltabiliriz.

Bu doğrultuda **iklim politikası tasarımına KOBİ'lerin de dahil edilmesi gerekiyor.**

Sayın Büyükelçi ve Değerli Dostlar,

Dönüşüm sürecinin merkezinde **emisyonların azaltılması** yer alıyor. Kurumların gelecekte, pazardaki rekabetlerini sürdürebilmek için **ulusal ve uluslararası iklim değişikliği politikalarını bilmeleri** bunlara **hazırlıklı olmaları, sera gazı risklerini yönetmeleri** önem kazanıyor. Bu noktada, **bilimsel verilere dayalı, güvenilir ve uygun bir yol haritası** ile ilerlemenin önemine inanıyoruz.

2021 yılında KAS desteği ile yayımladığımız, Avrupa Yeşil Mutabakatı ve KOBİ'ler başlıklı ilk çalışmamızda, dünyada ve Türkiye’de dönüşümün bir fotoğrafını çekmiştik.

O fotoğraftaki en çarpıcı veri; **işletmelerimizin yüzde 50’sinin yeşil dönüşüm hakkında bilgi sahibi olmadığı, yüzde 20’sinin de sadece yüzde 5’lik bir kaynak ayırdığı** tespitini içeriyor.

2022 yılında da KAS işbirliği ve Akbank desteği ile “KOBİ’ler İçin Yeşil Dönüşüm Projesi”ni başlatarak, **yedi** kentimizde **Bursa, Kocaeli, Adana, Elazığ, İzmir, Samsun ve Gaziantep’te** odak gruplardan **550 katılımcı** ile çalıştaylar düzenledik. **Yüz yüze işletmelerimiz ile anket ve görüşmeler** gerçekleştirdik.

İlk rapor ile ikincisi arasında geçen sürede **Anadolu iş dünyasının, yeşil dönüşüm algısında dikkat çeken pozitif gelişmeler yaşadığımızı** belirtmek isterim.

Yedi kentte, yaklaşık 350 işletmemiz ile yaptığımız anket çalışması sonunda KOBİ'lerimizin yeşil dönüşümü bir fırsat olarak görmesi umut veren bir gelişme oldu.

Her 3 KOBİ'nin 2'si, yeşil dönüşümü fırsat olarak tanımlarken, yüzde 20'si de kaynağının yüzde 50'sini yeşil dönüşüm odaklı yatırım ve üretim sürecinde kullanmak istediğini belirtti.

İşletmelerimiz Sınırdaki Karbon Düzenlemesi (SKD) ile AB'ye ihracatta ortaya çıkacak maliyet ve yeşil dönüşüm finansmanını risk olarak görüyor.

Firmalarımız, yeşil dönüşümde farkındalığın artırılması, bilgi paylaşımının gerçekleştirilmesi, teşvik ve regülasyonlar sayesinde finansman kanalları yaratılması ile eğitim verilmesini istiyor.

Rapor bulgularını, Akademik Danışmanımız Doç. Dr. Nazlı Karamollaoğlu sunumunda detaylı olarak sizler ile paylaşacak.

Değerli Konuklar, Değerli Misafirler;

KOBİ'lerimizin rekabetçiliklerini artırmak ve farkındalık yaratarak çözüm önerilerini bir yol haritası ile ortaya koymayı amaçladığımız “KOBİ'ler İçin Yeşil Dönüşüm Projesi”nin ilk fazını tamamlıyoruz.

2023 yılında da vizyonumuzu bölgelerimizde, Dijital Dönüşüm Merkezi gibi Yeşil Dönüşüm Merkezleri açarak, KOBİ'lerimize ücretsiz rehberlik ve danışmanlık desteği verecek fiziki bir yapıya büründürmek istiyoruz.

Bu vesile ile yeşil dönüşüm yolculuğumuzda proje paydaşlarımız Akbank ve KAS'a, üye federasyonumuz İÇASİFED'e, Yeşil Dönüşüm Komisyonumuza, rapor yazarımız ile panel katılımcılarımıza şükranlarımı sunuyorum.

AB Türkiye Delegasyonu Başkanı, Büyükelçi Sayın Landrut'a ve siz değerli misafirlerimize teşekkür ediyorum.

Sağlık ve sevgiyle kalın.